

СЛЕДОБЕДЪТ НА 28 МАЙ, ОБЯВЕН ОТ БЪЛГАРСКИЯ КУЛТУРЕН ИНСТИТУТ ЗА „БЪЛГАРСКИ ФОЛКЛОРЕН ДЕН“ И ФИНАЛ НА ПОЛОВИНОГОДИШНИЯ МУ ПРОЕКТ „100-ТЕ ТУРИСТИЧЕСКИ НАЙ- НА БЪЛГАРИЯ“, БЕШЕ РАЗТОЧИТЕЛНО ПЪСТЪР И БОГАТ. ЗЕЛЕНАТА ПОЛЯНА ПРЕД ЛЕТНИЯ ДВОРЕЦ „КИНСКИ“, КЪДЕТО ПРОТЕЧЕ СЪБИТИЕТО И КЪДЕТО СЕ ПОМЕЩАВА ЧЕШКИЯТ НАЦИОНАЛЕН ЕТНОГРАФСКИ МУЗЕЙ, СЕ ПРЕВЪРНА В СЦЕНА, НА КОЯТО СЕ ПРЕДСТАВИХА ТАНЦЬОРИ ОТ БЪЛГАРИЯ И ЧЕХИЯ, ИЗВИ СЕ ДЪЛГО ХОРО С УЧАСТИЕ НА ПУБЛИКАТА И СЕ РАЗДАДОХА МИЛИОН НАГРАДИ. ВЪТРЕ В САМИЯ ЕТНОГРАФСКИ МУЗЕЙ СЕ ПРОВЕДЕ ТУРНИР ПО „РЕХЕСО“ И ВИКТОРИНА. ГВОЗДЕЯТ НА ПРОГРАМАТА БЕШЕ НЕСТИНАРСКО ШОУ, КОЕТО ОЗАРИ ГРАДИНАТА С МАГИЯТА НА МИНАЛОТО.

Проектът „100-те туристически НАЙ- на България“ стартира в залата на Института на 27 януари. Целта му, както от самото начало обявиха организаторите, беше запознаване на чешката обществено-наследство, с автентичния фолклор и с природните чудеса на България. Проектът предвиждаше издаване на безплатни състезателни карти тип „rehexo“, изобразяващи 100-те обекта, серия от познавателни лекции, прожекция на филми и рекламни

България отвори врати в градините „Кински“

материали. Всеки месец се провеждаше по една вечер, която представяше поредните комплекти „rehexo“ и мултимедийни презентации на теми като „По пътя на слънцето“, „Тракия – мозайка от древни времена“, „Родопи“, „София – история на Европа“. Прожектирани бяха филми, гостуваха специалисти, които ерудирано представиха природни забележителности, обекти и институции – сред тях Ангел Гоев, доктор на историческите науки и директор на Етнографски комплекс на откри-

то „Етъра“, доц. Ангел Янков, директор на Етнографски музей – Пловдив и Роберт Янакиев, общински съветник и заместник-председател на комисията по култура към Столична община.

Българският следобед в градините и летния дворец „Кински“ беше финалът на проекта и събра над 80 участници и над 1500 души публика. Предвидените събития протичаха паралелно на няколко места – на полянката пред двореца, в парка до него и в залите вътре. Празникът се

проведе под патронажа на временно управляващия българското посолство Марин Йовчевски и на кмета на Прага 5 – Радек Клима. Специален гост беше Лиляна Димова, кмет на Община Приморско.

Началото постави танцов състав „Българи“ от Прага, с художествен ръководител Тодор Ралев. Последваха го изпълненията на танцов състав „Пирин“ от Бърно, с художествен ръководител Георги Георгиев и фолклорен ансамбъл „Приморско“ от град Приморско, с художествен ръководител Христо Йорданов. Ансамбълът пристигна направо от сцената на Staroměstské náměstí, където участваше в международния фестивал „Прага – сърцето на народите“.

В парка до музея, българското училище „Д-р Петър Берон“ беше подготвило детски кът, където под ръководството на учителките Валерия Тошева и Луиза Станева, децата можеха да играят и да рисуват.

В двореца бяха подредени информационни щандове, представящи възможностите за туризъм в България.

Онова, което привлече всеки един от присъстващите, бяха демонстрациите на български занаяти – изработване на керамика на грънчарско колело, печене на традиционни хлябове и баница, ръчно тъкане, медникарство и други – подготвени в сътрудничество с Етнографски музей – Пловдив.

Състоя се, разбира се, и многообещаващият детски турнир

в „rexeso“, който протече под ръководството на Мариана Димитрова, учителка в Българското училище.

В късния следобед на полянката пред Музея бяха връчени наградите от викторината за възрастни. Една след друга бяха изтеглени и връчени множество награди, най-ценната от която – почивка за двама на българското Черноморие, осигурена от туристическа агенция „Александрия“. Доц. Ангел Янков, директор на Етнографски музей – Пловдив, връчи безплатни билети за посещение на музея.

Още от ранния следобяд, в парка зад Етнографския музей беше запалена клада, която да образува жаравата за нестинарите. Поканените бяха от село Българи – единственото, където старинният обичай се изпълнява в автентичния му вид. В селото ежегодно се провеждат нестинарски празненства, които през 2009 г. са вписани в списъка на ЮНЕСКО за нематериално културно наследство.

Когато се свечери, Прага за първи път видя мистичния български нестинарски ритуал. Нестинарите танцуваха из горещите въглени, носени... те си знаят от какво. Съпровождаха ги иконите на Св. Св. Константин и Елена.

Казват, че в танца на нестинарите небето е слизало на земята... и още слиза. Че отваря небесните порти. Каквато и да е Голяма истина, едно е сигурно: в този ден България наистина оживя в градините „Кински“, в центъра на Прага. ■ ➔

Ралица Йовкова, керамик: „Керамиката е магия и докосвайки глината, виждаш, че е жива. Учила съм се от баща си, дори не помня кога за първи път съм видяла грънчарско колело. Израснала съм с шума на грънчарското колело и с въртящата се глина и винаги съм знаела, че това ще правя. И ето ме, четвърто поколение керамик, правя използваеми неща като чашки, чайници, вази, които да влязат в употреба и да радват хората. Главата ми е пълна с идеи, повечето ориентирани към дизайна, съобразно модерните интериори. Хубаво е, че има много ученици, в училището, където преподавам, са завършили много талантили младежи, които днес са пръснати по цял свят.“

Благой Попов, медникар: „Има един майстор, на 85 години, доайен на бакърджиите, казва се Лазар Кукудев, от Устово. От него сме записали някои неща, но за да се запише технологията, трябва дни, може би и години, защото той описва всеки съд и технологията, докато го работи. Медникарството има регистрирани 54 форми съдове. Повечето от инструментите са дошли от арабския свят и с наименованията си. Някои технологии нямат превод, трябва да се обяснява. Например калайдисването – прост занаят, разбираем и пак трябва да знаеш кога да се сложи калая и колко е нагрят. Уж гледаш – ама твоите очи гледат иначе. Аз съм променил някои стари технологии, които са трудоемки. Например навремето се заваряше на оджак – въглища, пушечи... Днес има съвременни технологии. Вкарали сме ги в медникарството, но не сме променили стойността на съдовете и формата, защото няма да е същото.“

Елена Драмова, тъкачка: „Наричам сувенирите, които изработвам, андидепресанти, защото както кукерите гонят лошото, така и те гонят злото, но в нас. Злите сили са повече в нас, отколкото наоколо. Така, че първо себе си трябва да пречистим, а после всичко останало. Това е дълъг месал с типичен орнамент, използван за обредни кърпи, който може да се сложи в средата на масата. За работата си използвам традиционни цветове и естествени материали като памук, коприна и лен. Засега се справям, но е много трудно да се намерят материали, истински естествени материали. Станът е седмият ми пореден. Шегувам се, че съм управител на седем стана, с две ръце.“